

Τίτλος : Σεξουαλική εξάρτηση

Προεδρείο : Βαϊδάκης Ν., Μουρίκης Η.

Ομιλητές :

Σωτηροπούλου Β. : Βιβλιογραφικά δεδομένα - Ορισμός

Κουμαντάνου Λ. : Ψυχοθεραπευτική αντιμετώπιση

Μηνοπούλου Ε. : Παρουσίαση κλινικής περίπτωσης

1.Βιβλιογραφικά δεδομένα – Ορισμός

Ομιλήτρια : Βιβή Σωτηροπούλου, ψυχολόγος, Δρ ψυχολογίας, Ιατρείο Σεξουαλικών Διαταραχών, Αιγινήτειο Νοσοκομείο

Η υπερβολική ή μη ελεγχόμενη σεξουαλική συμπεριφορά έχει περιγραφεί από πολύ παλιά με όρους όπως «Δον Ζουανισμός» ή «Σατυρίαση» στους άνδρες και «νυμφομανία» στις γυναίκες. Ο όρος σεξουαλική εξάρτηση χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά από τον Carnes το 1983, και έκτοτε, δεδομένης της όλο και ευρύτερης χρήσης του διαδικτύου ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία, απασχολεί όλο και πιο πολύ τους επαγγελματίες ψυχικής υγείας. Επιδημιολογικά δεδομένα αναφέρουν επικράτηση από 3-6% στο γενικό πληθυσμό, ενώ είναι συχνότερη στους άνδρες από τις γυναίκες.

Στη βιβλιογραφία είναι ακόμη συγκεχυμένες οι απόψεις για το αν η υπερβολική σεξουαλική συμπεριφορά είναι εξάρτηση, καταναγκασμός, παρορμητικότητα ή δυσλειτουργία στη ρύθμιση της σεξουαλικής διέγερσης. Παρόλ' αυτά υπάρχει γενικότερη συμφωνία ανάμεσα στους ειδικούς για τα χαρακτηριστικά και το περιεχόμενο αυτής της υπερβολής.

Οι κλινικές μορφές αυτού του φαινομένου είναι πολλές και αφορούν τον αυνανισμό, τη σεξουαλική συμπεριφορά με συναινούντες ενήλικες, το τηλεφωνικό σεξ, την πορνογραφία, τη χρήση του διαδικτύου. Τα αποτελέσματα είναι αρνητικά και αφορούν πλευρές της διαπροσωπικής, κοινωνικής και επαγγελματικής λειτουργικότητας. Ακόμη, θέτει σοβαρούς κινδύνους για την σωματική υγεία μέσω της αύξησης της πιθανότητας μετάδοσης σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων.

Ως προς την αιτιολογία, έχουν διατυπωθεί διάφορες εξηγήσεις από γνωσιακή – συμπεριφορική, ψυχοδυναμική, νευροβιολογική, ορμονική και νευροανατομική προσέγγιση.

Στην παρούσα εισήγηση εξετάζονται τα βιβλιογραφικά δεδομένα σε ότι αφορά τη φύση, τη διατύπωση του ορισμού, τους τύπους και την αιτιολογία αυτού του πολύπλοκου κλινικού φαινομένου.

2. Ψυχοθεραπευτική αντιμετώπιση

Ομιλήτρια : Λία Κουμαντάνου, Ψυχολόγος, MSc, Ειδικό Ιατρείο Σεξουαλικών Διαταραχών, Αιγινήτειο Νοσοκομείο

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία «η σεξουαλική εξάρτηση είναι η έκφραση, μέσω της σεξουαλικής συμπεριφοράς μιας εξαρτητικής διεργασίας και η θεραπεία θα πρέπει να στοχεύει τόσο στη σεξουαλική συμπεριφορά όσο και στην υποκείμενη εξαρτητική διεργασία».

Διάφορες προσεγγίσεις, τόσο φαρμακολογικές όσο ψυχολογικές, χρησιμοποιήθηκαν για τη θεραπεία αυτής της κατάστασης. Στο παρόν υπάρχει παύση των δεδομένων που αφορούν τη μελέτη της αποτελεσματικότητας των θεραπευτικών προσεγγίσεων που χρησιμοποιούνται.

Ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις έχουν αναπτυχθεί από την ψυχοδυναμική, γνωσιακή – συμπεριφορική θεραπεία, τη θεραπεία των δώδεκα βημάτων που είχε αρχικά χρησιμοποιηθεί για τους ανώνυμους αλκοολικούς, τη θεραπεία ζεύγους και φυσικά τη φαρμακευτική θεραπεία.

Η βιβλιογραφία φαίνεται να υποστηρίζει την συνδυασμένη ψυχοθεραπευτική προσέγγιση, παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχουν καλά σχεδιασμένες μελέτες για την αποτελεσματικότητα των θεραπευτικών παρεμβάσεων.

Στην παρούσα εισήγηση αναφέρονται τα στοιχεία της ψυχοθεραπευτικής παρέμβασης που βοηθούν στην αντιμετώπιση αυτού του πολύπλοκου και δύσκολου στην αντιμετώπισή του κλινικού φαινομένου.

3. Παρουσίαση κλινικής περίπτωσης

Μηνοπούλου Ειρήνη

Κλ.Ψυχολόγος Ψυχοθεραπεύτρια, Ειδικό Ιατρείο Σεξουαλικών Διαταραχών, Αιγινήτειο Νοσοκομείο

Το διαδικτυακό σεξ αναφέρεται κυρίως στην ενασχόληση με πορνογραφικό υλικό και στην συμμετοχή σε συνομιλίες σεξουαλικού περιεχομένου που συχνά περιλαμβάνει τη χρήση βιντεοκάμερας.

Τελευταία παρατηρείται μια τάση αύξησης των περιπτώσεων σεξουαλικής εξάρτησης από το διαδικτυακό σεξ. Στην συμπεριφορά αυτή φαίνεται να εμπλέκονται τόσο γενετικοί, όσο και περιβαλλοντικοί παράγοντες.

Στο διαδίκτυο δεν υπάρχουν άμεσες συνέπειες των πράξεων, ο χρήστης μπορεί να υιοθετήσει διαφορετικές ταυτότητες και να ενσαρκώσει διαφορετικούς ρόλους.

Η κλινική περίπτωση αναφέρεται σε άνδρα 30 ετών με σεξουαλική εξάρτηση από το διαδίκτυο, που προσήλθε στο Ιατρείο Σεξουαλικών Διαταραχών του Κέντρου Ψυχοθεραπειών της Α΄ Ψυχιατρικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Σκοπός της παρούσας εισήγησης είναι να περιγράψει τον τρόπο εκτίμησης των κλινικών ιδιαιτεροτήτων και η παράθεση των βασικών εξειδικευμένων ψυχοθεραπευτικών τρόπων αντιμετώπισης.